

VOORSTEL

zaaknummer: 1041220 (GV 781588)
afdelingsnaam: Beleid & Ontwikkeling – Sociaal Domein
steller: Marianne van Dockum, Badeen Pedawi
telefoonnummer: 035 629 2456

onderwerp: Anticiperen op Verzamelwet hersteloperatie toeslagen

Voorstel

1. De gemeentelijke vorderingen van ouders en diens toeslagpartner die gedupeerd zijn door de problemen rondom de kinderopvangtoeslag, en daardoor recht hebben op het forfaitaire bedrag van €30.000,-, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen, kwijt te schelden.
2. De kwijtschelding ambtshalve te verlenen als het gaat om de publieke vorderingen genoemd in het beoogde artikel 3.3 van de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen.
3. Goed te keuren dat de gemeenteambtenaar belast met de invordering van gemeentelijke belastingen de kwijtschelding ambtshalve verleent als het gaat om vorderingen genoemd in het beoogde artikel 1.2 van de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen.
4. De gemeenteambtenaar belast met de invordering van gemeentelijke belastingen kwijtschelding van een belastingaanslag aan een gedupeerde ouder te laten verlenen bij een voor bezwaar vatbare beschikking waarop Hoofdstuk V van de Algemene wet inzake rijksbelastingen van overeenkomstige toepassing is.
5. Te bepalen dat dit besluit in werking treedt met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking en van kracht is tot het moment dat de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen in werking treedt.
6. De raad te informeren over het anticiperen op de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen middels de bijgevoegde Raadsinformatiebrief.

Samenvatting

Het kabinet heeft op 18 januari 2021 besloten om publieke schulden van gedupeerde ouders toeslagenaffaire kwijt te schelden. Ook gemeentelijke schulden vallen hieronder. De grondslag hiervoor is de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen. Deze zou per 1 juli 2021 in werking treden maar dit is uitgesteld naar 1 januari 2022. Zowel het kabinet als de VNG hebben gemeentes opgeroepen om te anticiperen op de inwerkingtreding van deze wet en per direct kwijtschelding te verlenen aan gedupeerde ouders. Het Rijk heeft toegezegd alle kosten die gemeenten zullen maken bij het verlenen van de kwijtschelding op basis van nacalculatie volledig te vergoeden. In eerste instantie leek het erop dat onze inwoners geen nadeel zouden ondervinden door te wachten tot 1 januari 2022, het moment dat de Verzamelwet Toeslagen in werking zal treden. Hilversum heeft voor alle (mogelijke) gedupeerden van de Toeslagaffaire alle gemeentelijke invorderingstrajecten gestopt, in afwachting van de inwerkingtreding van de Verzamelwet. Uit nader onderzoek van het klantenbestand bleek echter dat voor die in een minnelijke of wettelijke schuldsaneringsregeling zitten, het anticiperen op de Verzamelwet wel degelijk zin heeft.

Inleiding

Dit jaar is er door de betrokken ministeries en organisaties hard gewerkt aan het creëren van een grondslag voor het kwijtschelden van de publieke schulden. Dit heeft geresulteerd in de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen. De beoogde inwerkingtreding is 1 januari 2022. Gezien het belang dat met kwijtschelding gemoeid is, met name voor de inwoners die in een minnelijk of wettelijke schuldregeling zitten, is het gewenst op te anticiperen op de formele bekrachtiging van de wet. Het kwijtschelden van de publieke schulden biedt gedupeerde ouders rust, zekerheid en zicht op een nieuwe schuldenvrije start.

De belastingdienst heeft intussen ook met private schuldeisers afspraken gemaakt. Hierdoor kunnen inwoners met een minnelijke of wettelijke schuldsaneringsregeling volledig uit deze schuldregelingen stromen. Dit betekent voor deze inwoners dat hun BKR registratie wordt opgeheven, en zij weer de mogelijkheid hebben om zonder problemen bijvoorbeeld telefoonabonnementen of hypotheek kunnen afsluiten.

Het beleidsbesluit om te anticiperen op toekomstige wetgeving is op rijksniveau door de staatssecretaris van financiën genomen.

Probleemstelling/doel

Een schuldenvrije nieuwe start van gedupeerde ouders in de toeslagenaffaire.

Argumenten

1.1 Anticiperen op de inwerkingtreding van de Verzamelwet vermindert het leed van gedupeerden.
Gebleken is dat een groot aantal ouders door de hardheid van het stelsel van de kinderopvangtoeslag onevenredig is benadeeld en hierdoor gedupeerd zijn. Het gevolg hiervan is dat deze ouders in ernstige problemen zijn gebracht en velen nog verkeren. Door nu al de gemeentelijke vorderingen kwijt te schelden, kan dit leed beperkt worden. Dit geldt met name voor inwoners, die door het anticiperen op de Verzamelwet uit een minnelijke of wettelijke schuldsaneringsregeling kunnen uitstromen.

1.2 *Anticiperen kost gemeentes geen extra geld.*

De staatssecretaris heeft toegezegd dat gemeenten de gemaakte kosten op basis van nacalculatie volledig vergoed krijgen door het Rijk.

1.3 *Het kabinet en de VNG roepen gemeentes op te anticiperen.*

De VNG heeft gemeenten opgeroepen om gehoor te geven aan de oproep aan gemeenten van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om vanaf 1 juli 2021 te beginnen met het kwijtschelden van publieke schulden. Deze oproep is verwoord in de [Kamerbrief Ministerie SZW d.d. 17 juni 2021](#) over kwijtschelding publieke schulden.

Kanttekeningen

1.1 *Het wetsvoorstel Verzamelwet hersteloperatie toeslagen kan nog geamendeerd worden door Tweede Kamer.*

Echter, het is te voorzien dat wijzigingen van het voorstel eerder zullen leiden tot verruiming van de kwijtschelding, dan tot een beperking.

1.2 *De details over de voorwaarden en wijze waarop gemeenten de kosten kunnen declareren bij het Rijk, is nog niet vastgelegd in een zogeheten Specifieke Uitkering Toeslagen (SPUK).*

Dit betekent normaliter dat gemeenten in theorie een financieel risico lopen. De staatssecretaris heeft echter toegezegd alle kosten die de gemeente maakt om vooruitlopend op de wetgeving vorderingen kwijt te schelden, te vergoeden. In de praktijk is er dus geen financieel risico.

1.3 *De gemeente is afhankelijk van de gegevens die de Belastingdienst/Toeslagen aan haar levert.*

Voor het proces van kwijtschelden zijn (actuele) gegevens nodig van zowel de gedupeerde ouder als de toeslagpartner in de zin van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir, art.3). De gemeente is afhankelijk van de gegevens die de Belastingdienst/Toeslagen aan haar levert. De VNG heeft in haar uitvoeringstoets op de conceptwetgeving, een adequate en zorgvuldige gegevensuitwisseling als randvoorwaarde voor het kwijtschelden gesteld.

Financiën, middelen & capaciteit

Alle kosten die gemeenten maken in kader van de hersteloperatie toeslagenaffaire zullen op basis van nacalculatie door het rijk vergoed zal worden. Het betreft de openstaande vorderingen, inclusief rente en kosten voor incasso (gerechtsdeurwaarders). Hiernaast stelt het Rijk een nog vast te stellen forfaitair bedrag ter beschikking voor de uitvoering van het proces van kwijtschelding.

De reikwijdte van dit besluit betreft vorderingen in het belastingdomein en het sociale zekerheidsdomein zoals genoemd in de beslispunten. De kwijtscheldingen kunnen binnen de huidige personeelsbezetting door de betrokken afdelingen worden afgehandeld.

Uitvoering

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking van dit collegebesluit en is van kracht tot het moment dat de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen in werking treedt. De beoogde inwerkingtreding van de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen is 1 januari 2022. Na de inwerkingtreding van dit collegebesluit zullen de hiervoor gemandateerde ambtenaren, op basis van de lijsten die aangeleverd zijn of nog worden door de belastingdienst, de openstaande vorderingen voor erkend gedupeerden kwijtschelden. Deze inwoners worden volgens de gebruikelijke werkwijze hierover geïnformeerd. Daarnaast wordt conform de opdracht van het Rijk en de wens van de gemeenteraad, gedupeerden van de Toeslagaffaire die problemen hebben, op de vijf leefgebieden (schulden, zorg, jeugd, inkomen, wonen) op een zo ruimhartig mogelijke wijze ondersteund.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

W. Groot, ls.

P.I. Broertjes

Bijlage(n)

1. VNG Toelichting-besluit-anticiperen-op-verzamelwet (okt 2021)
2. Publicatie besluit college anticiperen op Verzamelwet.
3. Raadsinformatiebrief anticiperen op invoering Verzamelwet hersteloperatie toeslagen